

Högbonden

Svenskt nr: 131700
Int.nr: C 5980
Lat./Long.: N 62 52, O 18 29
Tidigaste fyr år: 1909
Nuvarande fyr år: 1909
Automatiserad år: 1963
Avbemannad år: 1964
Tornets höjd: 14 m
Lyshöjd över havet: 75 m
Lysvidd: 18 nm

Original optik: 2:a ordn. (1400 mm) dioptrisk trumlins med 6+6 inslipade ringar, 4 fack á 60° + öppen 2 fack á 60°, alla linsfack med katadioptrisk 8 fack á 30° krona (12 ringar) och krans (5 ringar), Henry Lepaute, persiennapparat och intermittenshylsa, urverk med lod (vikt 89,55 kg).

Nuvarande optik: Originallinsen används fortfarande, linshöjd: krona 826, trumma 865, krans 496 = 2137 mm.

Fyrapparat: 2x1000W 120V lampor (reserv 2x40W 10,3V), klipp, fotocell

Övrig utrustning: Landkabel, batterier

Byggnadsmaterial: Betong

Tornets färg & form: Vitt runt torn bredvid rött bostadshus med vit bottenvåning

Fyrplatsbostäder: Fyrbostäderna används som vandrarhem/pensionat. Bokning 0613-23005, 23100.
www.hogbonden.se

Ägare: SjöV äger fyren och Länsstyrelsen i Västernorrland äger bostäder och uthus.

Kontaktperson: Kajsa och Owe Grandics, Högbonden 0613-23005 samt Bottenhavets Sjötrafikområde, Bönans lotsplats, Gävle, 026-647152

Vägbeskrivning: Bilväg till Bönhamn (c:a 70 km) eller Barsta (c:a 65 km) från Härnösand. Kör norrut på väg E4 från Härnösand och tag av vid Gallsäter. Fortsätt mot Nordingrå och därefter mot Bönhamn eller Barsta. Under sommarsäsongen finns det reguljära båtförbindelser 4 gånger per dag till Högbonden både från Bönhamn (c:a 2 nm) och Barsta (c:a 3 nm). Bokas via 0613-23118, 0706-818284 och kostar c:a 80:- t.o.r.

Övrig information: Högbonden är Sveriges näst högst belägna fyr (Kullen högst). År 1907 fanns inga angöringsfyror mellan Skag utanför Örnsköldsvik och Lungö utanför Härnösand. Sjöfarten på Norrland hade ökat och ett antal skeppsbrott hade inträffat huvudsakligen beroende på det stora avståndet mellan fyrarna. Redan 1895 hade detta påpekats av en kunglig kommitté som föreslagit fyror på Ulvön och Höglosmen (ön närmast Högbonden). År 1907 beslutades att låta uppföra en fyr på Högbonden samt två mindre fyror i farleden väst om Ulvön. Fyren byggdes 1907 till 1909 och innan byggnationen startades byggdes en linbana (finns och används fortfarande) från stranden nästan upp till öns topp för att transportera allt byggnadsmaterial. Linsen av 2:a ordn. flyttades från Ölands Södra Udde och utgör 4/5 av denna lins. Luxluset som installerades 1909 byttes år 1943 ut mot Dalénljus med klipp (förbrukning 75 l/tim) varvid ursprungliga persiennapparaten med urverk och lod samt intermittenshylsan bortmonterades. År 1963 elektrifierades fyren. Ett lokalt fyrmuseum om livet på fyren byggs upp på vandrarhemmet. Besök även det mycket sevärda gamla fiskekapellet, byggt 1666, som finns på en kulle ovanför Barsta hamn. Ett fiskekapell från 1659 finns i Bönhamn. Detta kapell stod troligtvis tidigare på ön Höglosmen men flyttades till fastlandet på 1800-talet. Mer info www.nordingra.nu

Skydd enligt lag: Föreslagen som byggnadsminne och nationalarv, hela fyrplatsen. Hela området är del av Världsarvet.